

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

---

RAPORT ME REKOMANDIM

A.nr. 161/2015
Ali Kurti

lidhur me zvarritjen e procedurës në Gjykatën e Apelit në lëndën AC. Nr. 1457/2014

**Për: Z. Hasan Shala, Kryetar
Gjykata e Apelit**

Prishtinë, më 1 dhjetor 2017

Qëllimi i raportit

1. Qëllimi i këtij raporti është tërheqja e vëmendjes Gjykatës së Apelit, lidhur me nevojën e ndërmarrjes së veprimeve përkatëse për shqyrtimin dhe vendosjen për lëndën AC. nr. 1457/2014, pa vonesa të mëtutjeshme.
2. Ky raport është i bazuar në ankesën individuale të z. Ali Kurti në tekstin e mëtejshëm (*ankuesi*) dhe mbështetet në faktet dhe provat e ankuesit, si dhe nga shkresat e lëndës të cilat i posedon Institucioni i Avokatit të Popullit (IAP), lidhur me zvarritjen e procedurës gjyqësore për lëndën AC. nr. 1457/2014, që ka të bëjë me kompensimin e pagave jubilarë pas daljes në pension.

Baza ligjore

3. Sipas nenit 135, para. 3 të Kushtetutës: *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve tjera shtetërore”.*
4. Po ashtu, Ligji Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, neni 16 paragrafi 8, përcakton se: *“Avokati i Popullit mund të jep rekomandime të përgjithshme për funksionimin e sistemit gjyqësor. Avokati i Popullit nuk do të ndërhyjë në rastet dhe në procedura tjera ligjore që janë duke u zhvilluar para gjykatave, përveç rastit kur ka zvarritje të procedurave”.*

Përmbledhja e fakteve

Faktet, dëshmitë dhe informatat me të cilat posedon Institucioni i Avokatit të Popullit (IAP), mund të përmbledhen si në vijim:

5. *Ankuesi* ka punuar në Departamentin e Administratës Pensionale të Kosovës (DAPK), zyra në Prizren, dhe me 1 janar 2013, ka dalë në pension.
6. Më 25 janar 2013, *ankuesi* ka parashtruar kërkesë në DAPK, për kompensimin e pagave jubilarë si shpërblim për vitet e punës, dhe nuk ka pranuar përgjigje.
7. Më 4 korrik 2013, *ankuesi* ushtron padi në Gjykatën Themelore në Prizren, e cila me 21 mars 2014, nxjerrë aktgjykimin C. Nr. 578/2013, duke i refuzuar padinë dhe kërkespadinë.
8. Më 1 prill 2014, *ankuesi* ushtron ankesë në Gjykatën e Apelit kundër aktgjykimit C. Nr. 578/2013.
9. Më 17 mars 2015, *ankuesi* parashtron ankesë në (IAP), lidhur me zvarritjen e procedurës gjyqësore për shqyrtimin e lëndës (AC. nr. 1457/2014), nga Gjykata e Apelit.
10. Më 30 prill 2015, Avokati i Popullit i dërgoj letër kryetarit të Gjykatës së Apelit, për të kërkuar informata se në cilën fazë gjendet procedura, dhe cilat veprime janë ndërmarrë në çështjen e parashtruar nga *ankuesi*.
11. Më 7 maj 2015, Avokati i Popullit, ka pranuar përgjigje nga zyra për Informim Publik e Gjykatës së Apelit: *“se kjo lëndë në Gjykatën e Apelit ka ardhur me 24 prill 2014. Është ndarë në punë dhe pret në radhë për vendosje”.*
12. Më 1 qershor 2015, përfaqësuesja e IAP-së, përmes postës elektronike kërkoj informata nga Gjykata e Apelit, në lidhje me çështjen e parashtruar.
13. Më 25 qershor 2015, zyra e Avokatit të Popullit, përmes postës elektronike pranoi përgjigje nga Gjykata e Apelit se: *“Lënda është ndarë në punë dhe pret në radhë për vendosje”.*

14. Më 18 nëntor 2015, Avokati i Popullit, i ka dërguar letër përsëritëse u.d të Kryetares së Gjykatës së Apelit, për te kërkuar informata se në cilën fazë ndodhet procedura në lidhje me çështjen e *ankuesit*.
15. Më 11 janar 2016, Përfaqësuesja e Avokatit të Popullit përmes postës elektronike ka kërkuar informata nga Gjykata e Apelit, lidhur me çështjen e parashtruar.
16. Më 21 janar 2016, zyra e Avokatit të Popullit ka pranuar përgjigje nga zyra për informim e Gjykatës së Apelit: *“se lënda është ndarë në punë dhe pret për vendosje”*.
17. Më 3 mars 2016, zyra e Avokatit të Popullit, përsëri ka kërkuar informata nga zyra për informim Gjykatës se Apelit.
18. Më 9 mars 2016, zyra e Avokatit të Popullit, ka pranuar përgjigje nga zyra për informim e Gjykatës së Apelit: *“se lënda është ndarë në punë dhe pret për vendosje. Po ashtu, ju njoftojmë se kjo gjykatë është duke u përballur me një numër të madh të lëndëve civile, prandaj është e pamundur te vendoset në afat të shkurtër”*.
19. Më 4 maj 2016, 1 qershor 2016, 22 shtator 2016 dhe 19 prill 2017, zyra e IAP-it, përmes postës elektronike, ka përsëritur kërkesën duke kërkuar informata nga Gjykata e Apelit, lidhur me procedimin e çështjes së *ankuesit*.
20. Më 18 maj 2017 dhe 15 gusht 2017, përfaqësuesja e IAP-it, ka kontaktuar me zyrën për menaxhim të lëndëve në Gjykatën e Apelit, dhe është informuar se lënda ende nuk është përfunduar.
21. Më 16 gusht 2017 dhe 5 shtator 2017, përfaqësuesja e IAP-së, përkitazi me çështjen përmes postës elektronike, ka kërkuar informata nga gjyqtarja e rastit në Gjykatën e Apelit, por nuk ka pranuar përgjigje.

Instrumentet ligjore të zbatueshme në Republikën e Kosovës

22. Kushtetuta e Republikës së Kosovës, në nenin 21 thekson: *“Republika e Kosovës mbron dhe garanton të drejtat e njeriut dhe liritë themelore, [...]”*
23. E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, përcaktohet me nenin 31.1. të Kushtetutës: *“Çdo kujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedure para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike”*.
24. Po ashtu, Mbrojtja gjyqësore e të drejtave, në nenin 54 të Kushtetutës, përcakton: *“Çdo kush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me Kushtetutë ose më ligj, si dhe të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur”*.
25. Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (KEDNJ) është dokument ligjor i zbatueshëm drejtpërdrejtë me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe ka prioritet në rast konflikti, ndaj dispozitave e ligjeve dhe akteve të tjera të institucioneve publike.¹ Prandaj, paragrafi 1 i nenit 6 i KEDNJ garanton që: *“Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve civile, çdo njëri ka të drejtë për një proces të drejtë dhe të hapur brenda një afati të arsyeshëm kohor”*.
26. Ligji për Gjykatat nr. 03/L-199, në nenin 7 par. 2 përcakton: *“Çdo person ka qasje të barabartë në gjykata dhe askujt nuk i mohohet e drejta në gjykim të drejtë në përputhje me procedure e rregullt ligjore ose të drejtë në mbrojtje*

¹ Kushtetuta e Republikës së Kosovës, neni 22

të barabartë me ligj. Çdo person fizik apo juridik ka të drejtë në gjykim të drejtë dhe brenda afatit të arsyeshëm kohor”.

27. Ndërsa neni 7, paragrafi 5, i Ligjit për Gjykatat nr. 03/L-199, përcakton: *“Të gjitha gjykatat duhet të funksionojnë në mënyrë të shpejtë dhe efikase për të siguruar zgjidhjen e shpejtë të lëndëve”.*
28. Ligji për Procedurën Kontestimore nr. 03/L-006, në nenin 10, par. 1 të këtij ligji përcakton: *“Gjykata ka për detyrë të përpiqet që procedura të zhvillohet pa zvarritje dhe sa më pak shpenzime, si dhe të bëjë të pamundur çdo shpërdorim të të drejtave procedurale që u takojnë palëve sipas këtij ligji”.*
29. Sipas nenit 190, paragrafi 3, të po këtij ligji, parashihet se:
“Gjykata e shkallës së dytë do ta caktoj shqyrtimin e drejtpërdrejtë të çështjes edhe po qe se aktgjykimi i shkallës së parë është anuluar dy here dhe kur në seancën e kolegjit vlerëson se aktgjykimi kundër të cilit është paraqitur ankimi është bazuar në shkeljet esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore, apo në gjendjen faktike të konstatuar gabimisht apo në mënyrë jo të plotë”.

Analiza ligjore

30. *Ankuesi*, ankohet për zvarritje të procedurës në Gjykatën e Apelit. Ai konsideron se kjo gjykatë nuk i ka zhvilluar procedurat brenda një afati të arsyeshëm kohor, që do të mund të përbënte shkelje të së drejtës së tij për një proces të rregullt brenda një afati të arsyeshëm kohor të garantuar me paragrafin 1 të nenit 6 të KEDNJ.
31. Në raste të shumta, Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ) ka theksuar se drejta e palës që çështja e tij, të vendoset në afat të arsyeshëm kohor, paraqet element qenësor të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
32. Avokati i Popullit përkujton që praktika e GJEDNJ ka vërtetuar se zgjatja e procedurës normalisht llogaritet nga koha e inicimit të procedurave gjyqësore (shih aktgjykimin *Moldovan dhe të tjerët kundër Rumanisë*, më 12 korrik 2005 dhe aktgjykimin, *Sienkiewicz kundër Polonisë*, më 30 shtator 2003), deri në kohën kur çështja ka përfunduar ose aktgjykimi është ekzekutuar, (shih aktgjykimin *Poitier kundër Francës*, më 8 nëntor 2005). Megjithatë, Avokati i Popullit përkujton se neni 6 i Konventës nuk e përcakton ndonjë afat absolut të caktuar për përcaktimin e zgjatjes së arsyeshme të procedurës por një përcaktim i tillë varet nga rrethanat e veçanta të çështjes.
33. Avokati i Popullit vëren se GJEDNJ, në rastin *Zimmerman dhe Steiner kundër Zvicrës*, ka theksuar se një prej faktorëve që duhet të merret në konsiderim është sjellja e autoriteteve kompetente gjyqësore dhe administrative, dhe se është përgjegjësi e gjykatës që ta organizojë punën e saj në atë mënyrë që individët të informohen për përparimin dhe rezultatet mbi çështjet e tyre brenda një kohe të arsyeshme. (*Aktgjykim Zimmerman dhe Steiner kundër Zvicrrës*, 13 korrik 1983).
34. Po ashtu, Avokati i Popullit vëren se, sipas praktikës së GJEDNJ-së, “arsyeshmëria’ e kohëzgjatjes se procedurave duhet të vlerësohet... duke ju referuar kriterëve si në vijim: ndërlikueshmëria e rastit, sjelljet e aplikuesit dhe të autoriteteve përkatëse dhe se çfarë është në interes për aplikuesin në çështjen në fjalë” (GJEDNJ [Dhoma e Madhe], *Frydlender v. France*, Aplikimi Nr. 30979/96 (2000), par. 43, duke cituar GJEDNJ [Dhoma e Madhe], *Comingersoll S.A v. Portugal*, Aplikimi Nr. 35382/97, par. 19 (2000), par. 19).

35. Në vendimet e saj, GJEDNJ ka theksuar se autoritetet gjyqësore duhet t'u japin vëmendje të veçantë rasteve ku interesi në fjalë është me rëndësi jetësore për aplikuesin (shih, p.sh GJEDNJ, *Doustaly v. France*, rasti Nr. 26256/95 91998), par. 48).
36. Prandaj, në rastin në fjalë, Avokati i Popullit rithekson se, periudha përkatëse për t'u shqyrtuar lënda e ankuesit fillon prej vitit 2013, kur është iniciuar padia në Gjykatën Themelore në Prizren. Pasi ende nuk është marrë vendim përfundimtar lidhur me rastin, data e fundit e hetimit të këtij rasti në shqyrtim, konsiderohet data e publikimit të këtij raporti. Prandaj, Avokati i Popullit konstaton se procedurat janë duke zgjatur tanimë 4 vite.
37. Gjithashtu, Avokati i Popullit vlerëson se mungesa e mjeteve efektive në shkeljen e të drejtës për proces te rregullt brenda një kohe të arsyeshme, siç është garantuar me nenin 6 të KEDNJ, tërheqë me vete edhe shkeljen e nenit 13 të Konventës, i cili thotë:
- “Çdo person, të cilit i kanë shkelur të drejtat dhe liritë e njohura me këtë Konventë, ka të drejtë të paraqesë një ankim efektiv përpara një instance kombëtare, edhe kur kjo shkelje ka qenë e kryer nga persona që veprojnë brenda ushtrimit të funksioneve të tyre zyrtare”.*
38. Sa i përket zbatueshmërisë së nenit 13, Avokati i Popullit përkujton se GJEDNJ disa herë e ka theksuar se vonesat e mëdha në administrimin e drejtësisë lidhur me palët kontestuese të cilat nuk kanë mjete efektive juridike për ankim ndaj këtyre vonesave, përbëjnë kërcënim për sundimin e ligjit brenda rendit vendor ligjor (shih aktgjykimin në rastin *Bottazi kundër Italisë*, më 28 korrik 1999, dhe aktgjykimin në rastin *Di Mauro kundër Italisë*, më 28 korrik 1999). Avokati i Popullit, gjithashtu përkujton se edhe pse GJEDNJ, ka vendosur se mjetet efektive do të duhej të interpretohen në atë mënyrë që të kuptohet se mjetet mund të jenë efektive në kuptim të spektrit të kufizuar të një mjeti efektiv brenda një konteksti të veçantë (aktgjykimi në rastin *Klass dhe të tjerët kundër Gjermanisë*, më 6 shtator 1978), GJEDNJ, gjithashtu ka vendosur edhe si vijon:
- “Për sa i përket dështimit të pohuar për të siguruar seance gjyqësore brenda një afati të arsyeshëm [...] asnjë kualifikim i tillë i përmbajtur në fushën e nenit 13 nuk mund të dallohet. Në të kundërtën, vendi i nenit 13 në skemën e mbrojtjes së të drejtave të njeriut të paraparë me Konventë do të përkrahet mbajtjen në minimum të kufizimeve të nënkuptuara me nenin 13 (aktgjykimi në rastin *Kudla kundër Polonisë*, më 26 tetor 2000)”.*
39. Në vend të kësaj, neni 13 pasqyron në mënyrë të drejtpërdrejtë obligimin e shtetit që fillimisht dhe në mënyrë primare të mbrojë të drejtat e njeriut përmes sistemit të tij ligjor duke vendosur me këtë rast një garanci shtesë për një individ për të siguruar që ai apo ajo gëzon të drejtat në mënyrë efektive. Nëse shikohet nga kjo perspektivë, e drejta e një individi për proces të rregullt brenda një kohe te arsyeshme do të jetë më pak efikase nëse nuk ekziston mundësia që së pari ta parashtrijë këtë ankesë pranë një autoriteti vendor. Kërkesat e nenit 13 përkrahen ato të nenit 6 (shih aktgjykimi i lartpërmendur *Kudla*). Kështu, neni 13 garanton një mjet ankimi efektiv pranë një autoriteti vendor për një shkelje të pohuar të kërkesave të nenit 6 për ta shqyrtuar një rast brenda një kohe të arsyeshme. Pasi që rasti në fjalë ka të bëjë me ankesën për zgjatje te procedurës, neni 13 i Konventës është i zbatueshëm.
40. Lidhur me kërkesat e nenit 13, Avokati i Popullit përkujton se efekti i këtij neni është që të kërkojë që një dispozitë e një mjeti vendor të merret me substancën e “një ankese të kontestueshme” sipas Konventës dhe të lejojë lehtësimin përkatës (shih, p.sh. aktgjykimi në rastin *Kaya kundër Turqisë*, më 19 shkurt 1998). Çfarëdo mjeti i tillë duhet të jetë efektiv si në praktikë ashtu edhe në ligj (shih, p.sh. aktgjykimi në rastin *Ilhan kundër*

Turqisë, më 27 qershor 2000). Lidhur me ankesën për zvarritje te procedurës, Avokati i Popullit përkujton se “mjetet efektive” në kuptim te nenit 13 do të duhej që ose të kishin genë në gjendje ta parandalojnë shkeljen e pohuar ose vazhdimin e saj, ose për të ofruar përmirësimin adekuat për çfarëdo shkelje që tashmë kishte ndodhur (shih, aktgjykimi i lartpërmendur Kudla).

Konstatimet e Avokatit të Popullit

Nisur nga analiza e informatave, dëshmive dhe fakteve në dispozicion, Avokati i Popullit konstaton se për shkak të zvarritjes procedurale:

- ka shkelje të së drejtës për proces të rregullt gjyqësor, brenda një afati të arsyeshëm kohor, të garantuar me aktet ligjore të lartpërmendura në çështjen në fjalë; dhe
- ka shkelje të së drejtës për mbrojtjen gjyqësore të të drejtave.

Prandaj, Avokati i Popullit, në pajtim me nenin 135, paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, “[...] *Ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve të tjera shtetërore*”, dhe nenin 16, paragrafi 8 të Ligjit për Avokatin e Popullit, sipas të cilit “*Avokati i Popullit mund të jap rekomandime të përgjithshme për funksionimin e sistemit gjyqësorë. Avokati i Popullit nuk do të ndërhyjë në rastet dhe procedurat tjera ligjore që janë duke u zhvilluar para gjykatave, përveç rastit kur ka zvarritje të procedurës*”, bazuar në analizën ligjore të mësipërme, në cilësinë e rekomanduesit, duke iu referuar argumenteve të lartpërmendura, me qëllim të përmirësimit të punës në sistemin gjyqësor të Kosovës.

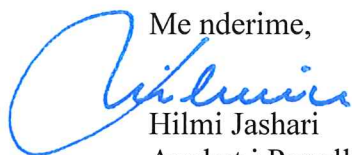
REKOMANDON

Gjykatën e Apelit

- ***Që pa vonesa të mëtutjeshme t’i ndërmerr të gjitha veprimet përkatëse ligjore për shqyrtimin dhe vendosjen për lëndën AC. Nr. 1457/2014***

Në pajtim me nenin 132, paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (“Çdo organ, institucion ose autoritet tjetër, që ushtron pushtet legjitim në Republikën e Kosovës, është i detyruar t’u përgjigjet kërkesave të Avokatit të Popullit dhe t’i paraqesë atij/asaj të gjitha dokumentet dhe informacionet e kërkuara në pajtim me ligj”) dhe nenin 28 të Ligjit Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit (“Autoritetet, të cilave Avokati i Popullit u ka drejtuar rekomandim, kërkesë ose propozim për ndërmarrjen e veprimeve konkrete, . . . duhet të përgjigjen brenda afatit tridhjetë (30) ditor. Përgjigjja duhet të përmbajë arsyet me shkrim për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë”), mirësisht Ju lutemi të na informoni për veprimet që do të ndërmerrni lidhur me këtë çështje.

Me nderime,

Hilmi Jashari
Avokat i Popullit